

ÎNCHEIERE

4 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom – Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Alexcom – Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2017 prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom – Trans” și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 16 mai 2017, prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 16 decembrie 2016, SRL „Alexcom – Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 8 septembrie 2016, SRL „Alexcom – Trans” a depus la Biroul Vamal Chișinău, Chișinău 7 (PVI Petricani), declarații primare și declarațiile privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DVV-1) din 8 septembrie 2016, prin care a declarat valoarea în vamă a mărfurilor, prezentând actele de însoțire care au stat la baza operării importurilor efectuate și care atestă totalitatea cheltuielilor suportate.

Comunică că Biroul Vamal Chișinău a acceptat toate actele prezentate, dar a respins valoarea în vamă declarată, majorând-o ilegal, fiind emise două acte de inspecție din 8 septembrie 2016, prin care a fost rectificată valoarea în vamă pentru marfa declarată la 8 septembrie 2016.

Actele de inspecție au fost aduse la cunoștință în data în care au fost emise, dată din care a început să izvorască dreptul de a înainta contestații potrivit prevederilor art. 288, 289 și 292 Cod vamal.

Relatează că la 15 septembrie 2016, SRL „Alexcom – Trans”, prin intermediul Oficiului Poștal, a înaintat Serviciului Vamal contestații împotriva actelor de inspecție menționate emise de Biroul Vamal Chișinău.

Suține că prin scrisoarea nr. 28/11-14510 din 24 septembrie 2016, SRL „Alexcom – Trans” a fost informată despre decizia Serviciului Vamal privind examinarea contestațiilor depuse împotriva actelor de inspecție din 8 septembrie 2016 emise de Biroul Vamal Chișinău, Chișinău 7, prin care a fost rectificată valoare în vamă pentru marfa declarată în data corespunzătoare, potrivit căreia a fost respinsă cererea ca fiind nefondată.

Afirmă că decizia menționată a fost adusă la cunoștință la 27 septembrie 2016, dată din care a început să izvorască dreptul de a înainta acțiune în instanța de contencios administrativ.

Notează că la 27 octombrie 2016, SRL „Alexcom – Trans” a înaintat acțiune împotriva deciziei Serviciului Vamal din 24 septembrie 2016 și actelor de inspecție a Biroului Vamal Chișinău din 8 septembrie 2016, la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 01 noiembrie 2016 s-a refuzat în primirea cererii împotriva Serviciului Vamal, în partea anulării deciziei Serviciului Vamal din 24 septembrie 2016 și s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată a SRL „Alexcom – Trans” împotriva Biroului Vamal Chișinău privind anularea actelor de inspecție din 8 septembrie 2016.

Reieșind din cele enunțate, consideră oportun să solicite repunerea în termenul legal a prezentei cereri de chemare în judecată.

Invocă ilegalitatea deciziei Serviciului Vamal din 24 septembrie 2016 și a actelor de inspecție a Biroului Vamal Chișinău din 8 septembrie 2016.

Subliniază că la 8 septembrie 2016, SRL „Alexcom – Trans” a depus declarațiile vamale primare și declarațiile DW-1 privind importul de piersici, nectarine, kiwi, rodii și grapefruit cu valoare declarată în sumă totală de 353409,81 lei.

Tot atunci, Biroul Vamal Chișinău a întocmit actele de inspecție prin care a solicitat prezentarea actelor potrivit fișei nr. 1.

Având în vedere că toate actele de care dispunea SRL „Alexcom – Trans”, la acel moment, privind tranzacția indicată au fost prezentate și de alte acte suplimentare nu dispunea, de către Biroul Vamal Chișinău a fost înaintată fișa act nr. 2.

Evidențiază că informațiile solicitate nu puteau fi prezentate, deoarece informația în cauză prezintă un secret comercial al altor agenți economici, despre care fapt a fost înștiințat colaboratorul vamal.

Declară că în urma majorării în vamă a mărfii, conform procedurii vamale imperative, au fost perfectate alte declarații vamale, în care SRL „Alexcom – Trans” a fost nevoită să indice valoarea statică majorată, privind importul de piersici, nectarine, kiwi, rodii și grapefruit în sumă totală de 476911,57 lei.

Rezumă că deși SRL „Alexcom – Trans” a prezentat Biroului Vamal Chișinău toate documentele necesare, în conformitate cu prevederile din Legea cu privire la tariful vamal și Regulamentul privind modul de declarare a valorii în

vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, solicitate de către autoritatea vamală și necesare pentru confirmarea valorii în vamă a mărfii importate, autoritatea vamală nu și-a schimbat decizia de majorare a valorii în vamă adoptată în temeiul actelor de inspecție din 8 septembrie 2016.

Astfel, Biroul Vamal Chișinău a dispus majorarea valorii în vamă, aplicând metoda de rezervă de determinare a valorii în vamă a mărfii, conform prevederilor art. 17 din Legea menționată, întocmind actele de inspecție din 8 septembrie 2016, iar în rezultatul acestei majorări, SRL „Alexcom – Trans” a fost impusă să achite neîntemeiat drepturile de import din suma de 476911,57 lei în locul sumei de 353409,81 lei, achitând nejustificat suma suplimentară de 28792,87 lei.

Cu referire la prevederile art. 52 din Constituția RM, art. 1, 14 din Legea contenciosul administrativ, Legea cu privire la tariful vamal, Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, consideră că acțiunile Biroului Vamal Chișinău sunt nemotivate și ilegale.

Având în vedere prevederile art. 5, 6 și 8 din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 16 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, remarcă că organul vamal nu a prezentat SRL „Alexcom – Trans” informațiile despre prețurile de referință la marfa importată, ci în mod unilateral, subiectiv a reevaluat valoarea în vamă.

Menționează că acțiunile Biroului Vamal Chișinău nu au fost transparente, potrivit căror temeiuri, metodele specificate la art. 11, 12, 13, 15 și 16 din Legea cu privire la tariful vamal, nu pot fi utilizate față de SRL „Alexcom – Trans”.

Astfel, valoarea în vamă a mărfii determinându-se prin metoda de rezervă, cu majorarea plăților vamale în sumă totală de 28792,87 lei.

Consideră că potrivit Anexei nr. 4 din Legea cu privire la tariful vamal - „Note interpretative la unele articole din Legea cu privire la tariful vamal”, consecutivitatea aplicării metodelor de determinare a valorii în vamă a mărfii trebuie să fie cu o flexibilitate rezonabilă în aplicarea metodelor ce ar fi conformă obiectivelor și prevederilor legii.

Reiterează că în temeiul prevederilor art. 1, 6, și 17 din Legea menționată, organul vamal subiectiv, neîntemeiat și nefondat, fără prezentarea motivelor legale și temeiurile clare a aplicat direct metoda de rezerva față de SRL „Alexcom – Trans”.

Obiectează că SRL „Alexcom – Trans” nu este de acord cu rectificarea efectuată de organul vamal, necătând la faptul că declarantul este în drept să nu introducă modificările respective în declarația valorii în vamă a mărfurilor sau să nu semneze tipizatele declarației valorii în vamă a mărfurilor în care se indică valoarea în vamă a mărfurilor, recalculată de colaboratorul organului vamal (să nu completeze rubrica 10 (b)).

Ținând cont de specificul procedurii menționate și de faptul că marfa declarată este ușor alterabilă, precum și de faptul că în asemenea procedură marfa nu poate fi descărcată din transport până la soluționarea situației litigioase, SRL „Alexcom – Trans” a fost nevoită să evite procedura respectivă.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167 CPC, art. 16, 19 din Legea contenciosului administrativ.

Solicită repunerea în termenul legal a prezentei cereri de chemare în judecată, admiterea acțiunii, anularea actelor de inspecție din 8 septembrie 2016 prin care a fost rectificată valoarea în vamă pentru marfa declarată la 8 septembrie 2016, obligarea Biroului Vamal Chișinău să aplice metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa importată la 8 septembrie 2016, să efectueze recalcularea impozitelor plătite la perfectarea declarației vamale în baza valorii tranzacției cu marfa importată la 8 septembrie 2016, restituirea sumei importului plătit excesiv în mărime de 28792,87 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Central din 16 mai 2017 a fost respinsă acțiunea ca fiind tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2017 a fost respins apelul declarat de SRL „Alexcom – Trans” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 25 aprilie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Alexcom – Trans” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel corect a calificat raportul juridic material litigios, însă din cauza neînțelegerii greșite a sensului normelor de drept și anume, art. 10, 11 din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 6 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, greșit a concluzionat cu privire la drepturile și obligațiile părților.

Făcând referire la probele anexate în ansamblu și interconexiunea lor, susține că SRL „Alexcom – Trans” a făcut dovada corectitudinii îndeplinirii prevederilor legale în executarea procedurii de determinare a valorii în vamă.

Afirmă că și în sensul prevederilor art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să indice cu suficientă claritate motivele pe care și-a întemeiat dispozițiile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

Consideră că instanța de apel urma să constate că Biroul Vamal Centru (succesor în drepturi și obligații al Biroului Vamal Chișinău), având la dispoziție toate actele necesare, inclusiv factura, ordinul de încasare și actul de verificare reciprocă a facturilor, trebuia să determine valoarea în vamă a mărfii în conformitate cu metoda 1 prevăzută la pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 iunie 2002.

Toate acțiunile ulterioare, inclusiv încercările de aplicare a celorlalte metode, urmează a fi calificate ca fiind ilegale și săvârșite prin abuz de drept.

Având în vedere prevederile art. 17 alin. (1) din Legea privind contenciosul administrativ, reiterează că a primit răspunsul la cererea prealabilă la 27 septembrie 2016, dată din care a început să izvorască dreptul de a înainta acțiune în instanța de contencios administrativ.

Indică că în termenul legal de 30 de zile, la 6 iulie 2016, SRL „Alexcom – Trans” a solicitat anularea actului de inspecție în instanța de contencios administrativ, fiind restituită cererea de chemare în judecată prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

Relatează că la 14 decembrie 2016, SRL „Alexcom – Trans” a înaintat o nouă cerere de chemare în judecată, solicitând și repunerea în termen, însă instanța de fond a respins acțiunea ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Cu referire la prevederile art. 16 alin. (1) din Legea privind contenciosul administrativ și art. 277 alin. (1) lit. a) Cod civil, consideră că instanța de fond greșit a aplicat termenul de prescripție.

Or, SRL „Alexcom – Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al RM, organul superior al Biroului Vamal Centru, solicitând anularea actelor de inspecție din 8 mai 2016.

Totodată, fiind organul superior al Biroului Vamal Centru, Serviciul Vamal poate să fie obligat de instanța de judecată să anuleze un act emis de un organ inferior.

Menționează că concluzia instanței de fond cu privire la faptul că Serviciul Vamal este pârât necorespunzător este eronată.

Având în vedere prevederile art. 17 alin. (5) din Legea contenciosului administrativ, consideră că solicitarea cu privire la repunerea în termen este întemeiată, or, în acest sens, SRL „Alexcom – Trans” urmează să-i fie recunoscut dreptul la un proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 22 februarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 79), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 aprilie 2018, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Alexcom – Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SRL „Alexcom – Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Alexcom – Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom – Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton